

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 4Csp/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622200682
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Marián Mokoš
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4622200682.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Mariánom Mokošom v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava-Ružinov, IČO: 31 320 155, zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s. r. o. Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, proti žalovanej: D. R., nar. XX.XX.XXXX bytom K. XXX, XXX XX K., o zaplatenie 227,02 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamieťa.

Súd žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1./ Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 227,02 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 29.08.2019 do zaplatenia z dôvodu, že so žalovanou uzatvoril dňa 20.02.2014 zmluvu o pôžičke č. 6172284/49604706, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 1 600 eur a žalovaná sa ju zaviazala splácať v dohodnutých splátkach, pričom doposiaľ uhradila sumu 3 076,20 eura. Žalovaná porušila svoje povinnosti splácať jednotlivé splátky riadne a včas, na čo bola upozornená listom zo dňa 27.06.2019 a následne došlo k zosplateniu úveru dňom 19.08.2019. Keďže ku dňu podania žaloby mala žalovaná uhradiť sumu 3 303,22 eura a okrem toho aj náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky vo výške 32,73 eura a zaplatila spolu sumu 3 076,20 eura, tak rozdiel predstavuje sumu 259,75 eura, avšak žalobca si neuplatňuje náklady na vymáhanie pohľadávky v sume 32,73 eura a žaluje iba zaplatenie sumy 227,02 eura.

2./ Žalovaná uviedla, že pokiaľ by pohľadávku musela zaplatiť, tak len v splátkach po 30 eur mesačne, nakoľko má viac úverov, ktoré ešte musí splácať. Problémy so splácaním u nej nastali, keď zo zdravotných dôvodov musela odísť zo zamestnania a v súčasnej dobe poberá dôchodok vo výške 540 eur.

3./ Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej ako aj oboznámením sa s predloženými dokladmi a zistil, že sporové strany uzavreli dňa 20.02.2014 zmluvu o pôžičke č. 1294013, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 1 600 eur pri úrokovej sadzbe 32% ročne a RPMN 32%. Žalovaná sa zaviazala pôžičku zaplatiť v 72-och mesačných splátkach po 46,18 eura s tým, že prvá splátka bude zaplatená 20.03.2014 a ďalšie splátky budú splatné vždy 20-teho dňa v mesiaci. Termín konečnej splatnosti úveru bol 02/2020. Celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť predstavovala 3 324,96 eura. Podľa bodu 8.4. zmluvy bola spoločnosť oprávnená vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky v prípade, ak je klient v omeškanií so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred.

4./ Podľa prehľadu splátok a úhrad (č.l. 19) žalovaná spočiatku dohodnuté splátky riadne splácala a nezaplatila až splátku splatnú dňa 20.03.2019 ako aj splátky za mesiace apríl, máj a jún 2019 (splátku za máj 2019 zaplatila až 27.05.2019). Na základe uvedeného žalobca výzvou zo dňa 27.06.2019 upozornil žalovanú na nedoplatok na splátkach v celkovej výške 184,72 eura s tým, že ak do 05.08.2019 nedôjde k úhrade, tak bude oprávnený úver zosplatiť a uvedené upozornenie bolo doručené žalovanej dňa 04.07.2019. Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.08.2019 žalobca oznámil žalovanej, že dlh z úverovej zmluvy č. 6172284 sa stal splatným v celom rozsahu naraz a vyzval ju na zaplatenie dlžnej čiastky v sume 513,12 eura. Doklad o doručení uvedeného oznámenia však žalobca nepredložil.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods.2 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia, upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ods.3 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ods.4 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 54a/ Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j/ ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

5./ Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba na zaplatenie sumy 227,02 eura s príslušenstvom nie je dôvodná a preto ju zamietol. Je nesporné, že žalobca so žalovanou dňa 20.02.2014 uzavrel zmluvu o pôžičke, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou a predmetom ktorej bola pôžička vo výške 1 600 eur, pričom zmluva bola uzavretá v čase účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a preto súd skúmal, či zmluva obsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 citovaného zákona a taktiež, či pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bol dodržaný zákonný postup.

6./ S ohľadom na výsledky vykonaného dokazovania je nesporné, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. OZ. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a

spotrebiteľskom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou, kedy ide o spor s ochranou slabšej strany, teda o spor, v ktorom je súd povinný aplikovať odlišné procesné postupy od všeobecného sporového konania. Zákonodarcu vychádza z hmotnoprávnej úpravy, ktorá podľa neho dostatočne pokrýva definičné znaky tejto skupiny sporov. Takýto postup je odôvodnený zvýšenou mierou ingerencie súdu ako orgánu ochrany práva do spotrebiteľských právnych vzťahov, pri ktorých sa súd nemá spoliehať v plnej miere na splnenie si dôkaznej povinnosti spotrebiteľa, ale môže prevziať dôkaznú iniciatívu sám. Povaha spotrebiteľského sporu a postavenie spotrebiteľa ako objektívne a prirodzene slabšej strany právneho aj procesnoprávneho vzťahu, vylučujú uplatnenie prísnej koncentrácie konania typickej pre všeobecné sporové konanie. Z tohto pohľadu spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. V zmysle ustanovenia § 295 CSP, súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, a súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz (rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 12Co/75/2017 zo dňa 19.04.2018).

7./ V ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka boli spresnené podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z tejto úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítať, ale z celého kontextu ustanovenia možno vyvodiť, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť. Táto 15-dňová lehota môže teda najskôr začať plynúť po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednej zo splátok, t. j. nasledujúci deň po dni, ktorý bol dohodnutý ako deň splatnosti splátky. Občiansky zákonník je v ustanovení § 565 v porovnaní s ustanovením § 53 ods. 9 nejednoznačný, pretože posledná veta § 565, podľa ktorej právo na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ (dodávateľ) použiť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky, je v rozpore s uzákonenou 3-mesačnou lehotou v § 53 ods. 9. Za tohto legislatívneho stavu poslednú vetu § 565 pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno. To znamená, že dodávateľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky kedykoľvek, ak sú splnené tie podmienky, ktoré sú uvedené v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

8./ V tomto prípade z výsledkov dokazovania vykonaného súdom vyplýva, že veriteľ - dodávateľ - uvedené zákonné podmienky v podstate dodržal, pretože svoje právo podľa § 565 OZ uplatnil po tom, ako najskôr predžalobnou upomienkou zo dňa 27.06.2019 upozornil žalovanú na nedoplatok na splátkach v celkovej výške 184,72 eura a upozornil žalovanú, že ak do 05.08.2019 nedôjde k úhrade dlhu, veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť a tým splnil predpoklady ustanovené § 53 ods. 9 OZ k tomu, aby mohol uplatniť svoje právo podľa § 565 OZ. Pokiaľ teda bola žalovaná v omeškaní s úhradou splátok vo výške 184,72 eura a tieto splátky neboli vo výzve bližšie špecifikované, tak z prehľadu splátok a úhrad nesporne vyplýva, že žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 20.03.2019 a následne neuhradila v lehote splatnosti ani ďalšie tri splátky po 46,18 eura, čo spolu predstavuje sumu 184,72 eura uvedenú v upozornení. Ak žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky splatnej dňa 20.03.2019, tak trojmesačná zákonná lehota začala plynúť od 21.03.2019 a skončila dňom 21.06.2019. Po uplynutí tejto lehoty mohol žalobca využiť svoje právo podľa § 565 OZ, keďže k upozorneniu spotrebiteľa došlo v lehote nie kratšej ako 15 dní, pričom žalobca toto svoje právo využil a k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru pristúpil listom zo dňa 23.08.2019. Uvedeným dňom teda došlo k zosplateniu pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a následne bola žaloba na uplatnenie pohľadávky podaná na súde dňa 27.03.2022.

9./ Z ustanovenia § 54a/ OZ vyplýva, že v spotrebiteľských zmluvných vzťahoch nie je možné premlčané právo uplatniť a teda súd z úradnej povinnosti v týchto zmluvných vzťahoch musí skúmať, či právo veriteľa nie je premlčané. Keďže v prejednávanej veci bolo dohodnuté plnenie v splátkach, tak premlčanie uplatneného nároku bolo potrebné posúdiť podľa ustanovenia § 103 OZ a to hlavne okamih začatia plynutia premlčacej doby pri postupe podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ. Podľa ustanovenia § 103 OZ pri dohodnutom plnení v splátkach plynie premlčacia doba odo dňa zročnosti každej jednotlivkej splátky. Ak sa však pre nesplnenie niektorej splátky stane zročným celý dlh (§ 565 OZ), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Podstatné pre začatie plynutia premlčacej doby v tomto prípade je posúdenie, ktorá nesplnená splátka spôsobila splatnosť celého dlhu

(úveru). Keďže ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, je nutné zohľadniť aj ustanovenie § 53 ods. 9 OZ, podľa ktorého môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Z uvedeného vyplýva, že dodávateľ pred uplatnením práva podľa § 565 OZ musí v lehote nie kratšej ako 15 dní upozorniť spotrebiteľa, že dané právo (zosplatenie celého dlhu) využije. Zároveň musia uplynúť aspoň 3 mesiace od omeškania so zaplatením splátky. Pokiaľ dodávateľ toto právo nevyužije a mimoriadnu splatnosť dlhu - úveru nevyhlási, dlh je aj naďalej splatný v jednotlivých splátkach dohodnutým v zmluve a tieto sa premlčujú samostatne. Ak však pre nesplnenie niektorej zo splátok nastane splatnosť dlhu, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba na zaplatenie takto zosplateného dlhu začína plynúť skôr ako nesplnenej splátky. Uplatniť inštitút zosplatenia celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je právom veriteľa, nie jeho povinnosťou.

10./ Je nevyhnutné dať do pozornosti, že pre posúdenie začiatku plynutia objektívnej trojročnej premlčacej doby celého úveru (v prípade mimoriadneho zosplatenia úveru) je v prvom rade nevyhnutné diferencovať medzi okamihom vyhlásenia zročnosti úveru zo strany veriteľa a okamihom, ktorým nastáva zročnosť celého úveru. Veriteľ okamihom vyhlásenia zročnosti úveru rešpektujúc zákonné podmienky pre daný postup podľa ustanovení § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ poukazuje na skutočnosť, že došlo z jeho strany k uplatneniu predmetného inštitútu resp. jeho oprávnenia z dôvodu riadneho a včasného neplnenia jeho pohľadávky zo strany dlžníka, avšak daný úkon (vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru) veriteľa má len deklaratórne, osvedčujúce účinky s tým, že ho nemožno spájať resp. stotožňovať s okamihom, ktorý nastáva zročnosť samotného úveru. Z uvedeného je zrejmé, že okamihom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, ako úkonu, ktorým si veriteľ uplatňuje svoje oprávnenie podľa § 565 OZ, nenastáva súčasne aj samotná zročnosť celého úveru, pretože naopak tá sa viaže ku dňu zročnosti nesplnenej splátky, ktorá zapríčinila resp. bola konštitutívnou príčinou zosplatenia dlhu (§ 103 OZ druhá veta), preto je nevyhnutné začiatok plynutia trojročnej objektívnej premlčacej lehoty viazať na predmetný okamih (rozsudok Krajského súdu Nitra sp.zn. 8CoCsp/19/2021 zo dňa 16.09.2021). Rovnaké stanovisko k začiatku plynutia premlčacej doby podľa § 103 OZ zaujali aj ďalšie odvolacie súdy vo svojich rozhodnutiach napr. Krajský súd Banská Bystrica vo veciach sp.zn. 16Co/95/2018 a 16Co/34/2018, Krajský súd Trenčín vo veciach sp.zn. 16CoCsp/4/2020 a 5Co/16/2018, Krajský súd Nitra vo veci sp.zn. 7Co/196/2019, Krajský súd Trnava vo veci sp.zn. 25CoCsp/27/2021, Krajský súd Prešov vo veci sp.zn. 19Co/104/2019 atď...

11./ S poukazom na vyššie uvedené mal súd za to, že v prejednávanej veci bola žalovaná vzhľadom na obsah predžalobnej upomienky v omeškaní s riadnym a včasným plnením splátok splatných ku dňu 20.03.2019, 20.04.2019, 20.05.2019 a 20.06.2019 (nedoplatok na splátkach bol v upomienke vyčíslený na sumu 184,72 eura t.j. 4 splátky po 46,18 eura), na základe čoho veriteľ platne vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru (k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru došlo dňa 23.08.2019, pričom v tom čase bola žalovaná v omeškaní aj s úhradou ďalších splátok). Keďže v predžalobnej upomienke nebolo špecifikované, s ktorými splátkami bola žalovaná v omeškaní a iba celkový dlh bol vyčíslený na sumu 184,72 eura a ani v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru sa neuvádza, pre ktorú splátku došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, tak logicky musí súd vychádzať z toho, že je to najskôr pre splátku, ktorá mala byť zaplatená dňa 20.03.2019, vychádzajúc zo zákonnej lehoty uvedenej v § 53 ods. 9 OZ, nakoľko až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením tejto splátky mohlo dôjsť k upozorneniu veriteľa na zosplatenie úveru a veriteľ túto možnosť využil, keď zaslal žalovanej upozornenie zo dňa 27.06.2019 a následne dňa 23.08.2019 úver zosplatil. Ak pre splátku, ktorá mala byť zaplatená do 20.03.2019 došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, tak s poukazom na § 103 druhá veta OZ, okamih, ktorým nastala zročnosť úveru sa viaže ku dňu 21.03.2019 a zároveň týmto okamihom dochádza aj k začiatku plynutia trojročnej objektívnej lehoty v zmysle § 103 OZ druhá veta, ktorá uplynula najneskôr 21.03.2022. Žalobca podal žalobu, ktorou si uplatnil zosplatený nárok na súde dňa 27.03.2022, teda po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej doby. Keďže z ustanovenia § 54a/ OZ vyplýva, že premlčané právo nie je možné uplatniť a teda ho ani priznať, tak z toho dôvodu súd zamietol žalobu žalobcu na zaplatenie sumy 227,02 eura a aj v časti príslušenstva pohľadávky, ktorým sú podľa § 121 ods. 3 OZ úroky z omeškania.

12./ O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal, i keď by v zásade mala na náhradu trov konania právo, pretože mala plný úspech

v konaní, avšak žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila a v súvislosti s týmto konaním jej žiadne trovy ani nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Topoľčany.

Podľa §-u 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).